

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเริ่มมีการปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ภายใต้รัฐธรรมนูญ หลังจากประเทศไทยประกาศให้มีรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 และมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกในปี พ.ศ. 2476 รูปแบบการปกครองของประเทศไทยได้รับการปรับปรุงโดยการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2476 ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินสยาม พ.ศ. 2476 ได้กำหนดการบริหารราชการออกเป็น 3 ส่วน คือ ราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีการนำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่นมาใช้ โดยการจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรก หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2477 มีการจัดตั้งสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรก และในปี พ.ศ. 2495 ได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 โดยได้เปลี่ยนชื่อจากระเบียบราชการบริหารราชการแผ่นดินสยามเป็น “ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน” กำหนดให้จังหวัดเป็นนิติบุคคล ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 โดยมีการปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอีกครั้ง โดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2515 ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 และเพิ่มอำนาจของนายกรัฐมนตรีในฐานะของหัวหน้ารัฐบาลไว้อย่างกว้างขวางในการกำกับบริหารราชการแผ่นดินโดยทั่วไป (เรียงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่, 2547 : 1 - 2) ต่อมาในปี พ.ศ. 2534 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แต่ไม่ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารเพียงแต่มีการแก้ไขเพิ่มเติมรายละเอียดบางประการ เช่น การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจนเพื่อมิให้มีการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อนกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นี้ มีการแบ่งโครงสร้างการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน คือ (หจวน ชูเพ็ญ, 2546 : 11)

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำบริการสาธารณะด้านต่าง ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติ คือ กระทรวง ทบวง กรม

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ ราชการส่วนที่แบ่งแยกออกไปดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ส่วนภูมิภาคนี้จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ จังหวัด อำเภอ โดยมีหน่วยในการสนองต่อการรับนโยบายสิ้นสุดถึงตำบลและหมู่บ้าน

การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือ การจัดระเบียบบริหารราชการให้ราษฎรมีอำนาจในการปกครองตนเอง ตัดสินใจเลือกผู้บริหารของตนเอง และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นสาธารณะของตนเอง เช่น กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา การที่รัฐได้มอบหมายอำนาจบางอย่างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำกิจการสาธารณะต่างๆ เพื่อบริการประชาชน ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ เรียกว่า หลักการกระจายอำนาจทางการปกครอง (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2523 : 4) รัฐบาลจึงได้จัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและออกระเบียบกฎหมายเพื่อรองรับการดำเนินงาน ตามอำนาจหน้าที่ไปด้วย พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้มีบริการต่าง ๆ เพื่อสนองต่อความต้องการของประชาชน ในปี พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้มีนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จึงได้ตราพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขึ้น ซึ่งผลของการตราพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้สภาพำบลทั่วประเทศที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎหมายได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ ที่เกิดขึ้นภายในตำบล ซึ่งแต่เดิมมีสถานภาพเป็นสภาพำบล มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างจำกัด ประกอบกับมีจุดอ่อน คือการไม่มีงบประมาณและบุคลากรเป็นของตนเอง จึงมีผลทำให้การพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เป็นไปด้วยความล่าช้า ค่อยประสิทธิภาพ ไม่ทันต่อการเติบโตของชุมชนในเขตเมือง ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ เช่น เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในระดับพื้นฐานคือตำบล เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานระดับตำบล และเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานในระดับตำบลให้เกิดความคล่องตัวรวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีทรัพยากรในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็งบประมาณหรือบุคลากรเป็นของตนเองอย่างพอเพียง ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง จึงเป็นที่มาของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้น (อัจฉรา ปฐวีกิจงานุกุล, 2547 : 1)

นับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ 5 ปี พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดปัญหาในการจัดการ การบริหารงาน และการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจและขาดประสบการณ์ในการดำเนินเรื่องต่าง ๆ อย่างแท้จริง จึงไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะมีข่าวในทางลบเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่มากพอสมควรไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์ การคอร์รัปชัน จนเกิดการขัดแย้งกันในระหว่างสมาชิก และชุมชน แต่หากพิจารณาองค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก ก็จะพบว่าในอนาคตข้างหน้าองค์การบริหารส่วนตำบลคงจะเป็นกลไกในการบริหาร และการจัดการชุมชน โดยคนในชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นเวทีให้กลุ่มคนในชุมชนได้เรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาของชุมชน แม้ว่าภาพที่ปรากฏให้เห็น โดยทั่วไปจะแสดงให้เห็นว่ามีความขัดแย้งกันอยู่บ้างก็ตาม แต่ในที่สุดแล้วเมื่อเวลาได้ผ่านไประยะหนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะมีการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น (โกวิทย์ พวงงาม, 2542 : 198)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินกิจกรรมมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปีแล้ว ยังพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลยังดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่เหมือนเดิม ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมากมาย เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ บริการประชาชนอย่างทั่วถึง แต่จากรายงานของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาของนักวิชาการต่าง ๆ พบว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารงาน เกิดความขัดแย้งในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ของตนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ นับว่าเป็นองค์การที่มีความสำคัญการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญซึ่งในปีที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซวได้ดำเนินการเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับชุมชนมากมายหลายโครงการ เช่น โครงการเงินอุดหนุนหมู่บ้าน โครงการกำจัดลูกยุงลาย รวมถึงการจัดซื้ออุปกรณ์ในการดำเนินงาน เช่น จัดซื้อทรายอบเบท จัดซื้อน้ำยากำจัดยุง จัดซื้อเครื่องพ่นหมอกควัน เป็นต้น ซึ่งโครงการต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว สามารถจัดการกับงบประมาณที่ใช้จ่ายไปในการจัดกิจกรรมประจำปี พ.ศ.2550 ได้ดังนี้ เงินอุดหนุนอาสาสมัครหมู่บ้าน จำนวน 12

หมู่บ้าน งบประมาณที่ใช้จ่าย 100,000 บาท จัดซื้อทรายอเนกท่ากำจัดขุยถาย งบประมาณที่ใช้จ่าย 13,500 บาท เงินอุดหนุนสาธารณะสุขมูลฐาน หมู่บ้านละ 5,700 บาท งบประมาณที่ใช้จ่าย 684,000 บาท นายกำจัดขุย งบประมาณที่ใช้จ่าย 32,400 บาท เครื่องพ่นหมอกควัน งบประมาณที่ใช้จ่าย 99,600 บาท รวม 929,500 บาท

ในฐานะผู้วิจัยเป็นประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (ทั้งทางด้าน การบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินสาธารณะ การกำจัดขยะมูลฝอย การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การส่งเสริม การพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ การคุ้มครองดูแล การบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมถึงการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น) แต่ยังไม่ทราบแน่ชัดในภาพรวมของความคิดเห็นจาก ประชาชนส่วนใหญ่ต่อการปรับปรุงดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งประโยชน์ของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็น ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดเนื้อหาตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องทำ ทั้งหมดมี 9 ด้าน แต่ผู้วิจัยได้ศึกษา 8 ด้าน เนื่องจากการดำเนินงานทั้ง 8 ด้านเป็นการดำเนินงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนและประชาชนได้รับผลกระทบมากที่สุด ส่วนการดำเนินงานด้านที่ 9 นั้น ประชาชนเองอาจจะไม่รับรู้หรือยังมีความห่างไกลกับประชาชนหรือประชาชนอาจยังไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอยกการศึกษาเพียง 8 ด้าน ดังนี้(พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546)

1.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

1.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินสาธารณะ และกำจัดขยะมูล

ฝอยและสิ่งปฏิกูล

1.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

1.4 ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

1.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

1.7 คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือนุเคราะห์ให้ตามความจำเป็นและสมควรผู้วิจัยใช้หน้าที่ 8 ประการ เพราะประการที่ 9 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

2. พื้นที่วิจัย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในพื้นที่ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมืองจังหวัดอำนาจเจริญ

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวนประชากร 4,235 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ผู้มีสิทธิลงประชามติ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2550)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 366 คน โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727)

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณสมบัติพื้นฐานของประชากรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.1.1 เพศ

4.1.2 อายุ

4.1.3 ระดับการศึกษา

4.1.4 อาชีพ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ 8 ด้าน ดังนี้

4.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

4.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินสาธารณะ และ

กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.2.4 ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

4.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

4.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.2.7 คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

5. ระยะเวลาในการวิจัย ใช้เวลาในการวิจัยระหว่างเดือน ตุลาคม-พฤศจิกายน 2551

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ความคิดเห็น** หมายถึง ความรู้สึกของมนุษย์ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจารถญาณที่มีต่อเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริงในการวิจัยครั้งนี้

2. **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2573 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5

พ.ศ. 2546 ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขว อำเภอมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

3. การดำเนินงาน หมายถึง การนำนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลตามอำนาจหน้าที่ไปปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2573 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ทั้ง 8 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขวจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขวจัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีที่ทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขนขยะ การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือนและมีการประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด

3.3 การป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขวจัดให้มีการกำจัดยุงลายและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี การฉีดพ่นหมอกควันป้องกันโรคไข้หวัดนก และมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี

3.4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขวจัดให้มีเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย และมีการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอุบัติภัยต่าง ๆ ภายในตำบล

3.5 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแขวได้จัดให้มีการศึกษาสำหรับประชาชน การศึกษาของเด็กปฐมวัย การอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ และบำรุงศาสนา ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

3.6 การส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว ได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดตั้งกลุ่มอาชีพสำหรับสตรี จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดให้มีการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการและการช่วยเหลือผู้พิการในด้านต่าง ๆ

3.7 การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การจัดทำเขตแนว การสอดส่องดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาแหล่งน้ำ คู คลอง ป่าไม้และอื่น ๆ

3.8 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตและประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การจัดให้มีการอนุรักษ์ จัดกิจกรรมประเพณีประจำปี การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตและประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม

4. ประชาชน หมายถึง บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อเสนอที่ได้จากการวิจัย จะเป็นข้อมูลทางด้านวิชาการขององค์การบริหารส่วน ตำบลหนองมะแซว อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับนี้สามารถใช้เป็นแหล่งข้อมูลของจังหวัด รวมถึงเป็นแหล่งข้อมูลแรกสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไปได้ นอกจากนี้ยัง รวมถึงการปรับปรุงการดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น